

STRAUSS MÉS PROP QUE MAI DE BONN

Nova «contrareforma» a l'RFA

Els sondeigs que fins ara s'han realitzat a l'RFA, i que pronostiquen la davallada total dels liberals, podrien suposar el govern en solitari de democristians i socialcristians, victòria que suposaria, immediatament, una dretanització acusada en la política del país.

Jordi Duch i Sesplugues

L'última victòria dels democristians de la República Federal d'Alemanya el mes de novembre passat, al *land* d'Hamburg, va solucionar moltes incògnites sobre els resultats electorals dels pròxims comicis generals del dia 25 a l'Alemanya Occidental. La derrota de la socialdemocràcia alemanya, amb un descens espectacular d'un 10 per cent dels vots, tot just fa poc més de dos mesos, no només va deixar ben clar que l'SPD no podia aspirar a substituir els democristians del CDU al capdavant del govern de Bonn, sinó que també va fer intuir fets més inquietants.

Els resultats electorals al *land* d'Hamburg van plantejar, per primera vegada als últims quaranta anys, la possibilitat real que els democristians i els socialcristians que governen actualment en coalició amb els liberals puguin aspirar a obtenir una victòria per majoria absoluta. Una expectativa que els últims dies s'ha anat confirmant en base als sondeigs d'opinió que donen un 48 per cent dels vots a la coalició democristiana del CDU (Unió Cristiana Democràtica) i del CSU (Unió Social Cristiana), enfront dels resultats, entre 32 i 35 per cent, dels socialdemòcrates de l'SPD, un 10 per cent per als «verds» i prop d'un 5 per cent per als liberals de l'FDP.

La inquietud menyspreable que creen aquestes dades de caiguda en picat del vot socialdemòcrata, que pronostiquen tots els sondeigs i que farien possible que la CDU del canceller federal Helmut Kohl i la CSU de Franz-Josef Strauss obtinguessin la majoria absoluta i poguessin governar sense recórrer a la coalició amb els liberals, és prou justificable. Sobre tot perquè impulsaria, en primer lloc, i de forma quasi automàtica, una desviació de les directrius de política ex-

terior de Bonn, que alhora es podria traduir, en política interior, en una dretanització de la legislació i la pràctica política dels pròxims quatre anys. Tot plegat, amb conseqüències difícils de preveure, però que podrien canviar els mateixos fonaments de l'estat alemany occidental.

«Ostpolitik» en perill

Els temors que es plantegen fonamentalment en matèria de política exterior, derivats d'un govern democristià de Bonn monocolor, són els relatius a l'eventual radicalització de la posició de l'RFA respecte a l'Alemanya de l'Est i amb el bloc de països d'Europa Oriental, inclosa la Unió Soviètica. Una situació que previsiblement es plantejaria de forma quasi automàtica ateses les exigències de la mateixa dinàmica de coalició conservadora del CDU-CSU, contraposada fins ara per l'entesa de govern amb els liberals de l'FDP.

De tal manera, que, si el conseller alemany Helmut Kohl pot prescindir

Franz-Josef Strauss.

de l'aliança amb els liberals i s'assegura un govern democristià en solitari, això portaria el dirigent de la Unió Social Cristiana de Baviera, Franz Josef Strauss, a primer pla de l'escena política, de bracet amb el primer ministre.

L'aterratge de Strauss dins el govern federal de Bonn, que el líder social-cristià de tendència ultradretana espera de fa anys poder fer al si del ministeri d'Afers Estrangers, estaria assegurat, si atenem l'exclusió de què

GUIA ELECTORAL

Coalició governant: CDU (democristians), CSU (Unió Social Cristiana), FDP (Partit Liberal).

Unió Demòcrata Cristiana (CDU): El principal dels partits integrats en la coalició governant. El seu dirigent és el canceller Helmut Kohl. La seua aspiració és la d'aconseguir formar govern amb els socialcristians, però sense els liberals, fet que els permetria sobretot una política exterior més intransigent.

Unió Social Cristiana (CSU): A la dreta de la democràcia cristiana implantada principalment a Bavi-

ra, feu de Franz Josef Strauss. Representa el nacionalisme revanxista alemany que no dubta a disculpar els «excessos nazis». Ha tingut freqüents conflictes, dins la coalició governant, amb els liberals.

Partit Liberal (FDP): A l'esquerra de la coalició governant. El seu principal dirigent és el ministre d'Afers Exteriors Hans Dietrich Genscher, que voldrien apartar del seu càrrec les dues fraccions democristianes, a causa de la seua «tebiesa política» envers els països de l'est. Partit minoritari, rep sovint

Hans-Dietrich Genscher i Helmut Kohl.

seria objecte el liberal Hans-Dietrich-Genscher, que condueix els afers diplomàtics de l'RFA des del 1973. I amb ell arribaria, es clar, el daltabaix, perquè, al llarg de tot el mandat democristià-liberal, no s'ha cansat de demanar una política de fermesa anticomunista i sense fissures contra els règims socialistes de l'Est. I això no pot sonar estrany de cap manera a ningú, perquè el mateix cap de grup parlamentari socialcristià de Baviera al govern de Bonn, Theo Waigel, fa

quatre dies que ho deia ben pletòric; i amb aquestes paraules: «Una victòria conservadora en tota la seva dimensió ha de forçar un canvi d'orientació diplomàtic que posi punt final a la política de distensió dels anys setanta i que Dietrich Genscher ha aconseguit preservar al llarg de la present legislatura que ja s'acaba.»

D'aquesta manera, les directrius de política exterior de l'RFA vigents fins ara i especialment les que es resumeixen en «l'ostpolitik» de reconciliació

els vots de l'electorat democristià preocupat, unes vegades, per la dificultat d'arribar a assolir la majoria absoluta i, unes altres, per impedir l'accés del líder del CSU Strauss al govern federal.

Partit Socialdemòcrata (SPD): Principal força de l'oposició. Tot i que ha recuperat part del seu electorat, no s'espera que pugui aconseguir un resultat satisfactori. El candidat a canceller és Johannes Rau, moderat i centrista, i que ha proclamat el seu desacord a una coalició amb els Verds, coalició a la qual se-

rien favorables una part significativa dels votants.

Els Verds: Moviment ecopacifista i alternatiu dividit entre «realistes» (partidaris de formar govern, si pot ser, amb l'SPD) i els «fonamentalistes» (contraris a qualsevol tipus de pacte). Tot i que la fracció realista ha aconseguit victòries significatives els últims mesos, hi ha pendent un congrés immediatament passades les eleccions, per tal d'analitzar, a la vista dels resultats, una possible col·laboració amb els socialdemòcrates. □

amb l'RDA i d'apropament al bloc de països de l'Est, que tan bon profit econòmic i estabilitat per l'*status quo* alemany han donat els últims anys, se n'anirien en orris.

Les conseqüències d'això, no cal dir-ho, serien extremadament greus. Si, tal com aspira el líder socialcristià Strauss, les relacions interalemanyes es porten de nou al terreny de la confrontació ideològica, es retornaria una altra vegada sense remei als pitjors moments de la guerra freda de finals de la dècada dels quaranta, quan encara l'*status quo* alemany no era consolidat i es pugnava per mantenir un equilibri de forces, llavors molt inestable, entre les dues superpotències. L'afany visceralment anticomunista del que seria futur nou cap de la diplomàcia de Bonn abocaria així cap a una situació límit de perillositat internacional, sense que li calgués fer cap més esforç que conduir al seu arbitri la política exterior de la República Federal d'Alemanya.

En l'àmbit de política interior segurament l'estat de coses es plantejaria en termes semblants, si es fes efectiu el triomf previst dels socialcristians i democristians. El risc, però, resulta més evident que en cap altre lloc, en l'àmbit legislatiu, i sobretot en matèria de legislació antiterrorista. Precisament tot just fa un mes el govern de Bonn va desestimar la inclusió de la figura del «terrorista-penedit» —calçada de la legislació italiana— dins l'entramat judicial alemany, al·legant que la reinserció per la via del penediment i de la confessió dels detalls més secrets del seu activisme no era un mitjà efectiu de combatre aquest fenomen violent.

També amb criteri semblant a aquest, Strauss, com a president del *land* de Baviera, ha demanat últimament l'aplicació de mesures més repressives contra els militants antinuclears que protagonitzen accions de protesta contra la posada en marxa de diferents centrals atòmiques, i en especial, la de Walkersdorf, contra la qual s'ha pronunciat fins i tot el govern austríac, per la seva proximitat al territori d'Àustria.

Amb tot plegat, doncs, sembla indubtable que a l'RFA s'estan creant les condicions perquè fermenti el que ja s'ha batejat com a «nova contrareforma», que no seria més que la traducció a la pràctica política d'un clima general de dretanització alimentat fins ara amb pronunciaments anticomunistes i amb alguns fins i tot pan-germanistes. □